

หลักแนวคิดของเศรษฐกิจพอเพียง

การพัฒนาตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง คือ การพัฒนาที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานของทางสายกลาง และความไม่ประมาท โดยคำนึงถึง ความพอประมาณ ความมีเหตุผล การสร้างภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว ตลอดจนใช้ความรู้ความรอบคอบ และคุณธรรม ประกอบการวางแผน การตัดสินใจและการกระทำ

๑๓
เศรษฐกิจพอเพียง
Focus?๑๔
เศรษฐกิจพอเพียง
Focus?

๑. **คำนิยาม** ความพอเพียงจะต้องประกอบด้วย ๓ คุณลักษณะ พร้อม ๆ กับ ดังนี้

- **ความพอประมาณ** หมายถึง ความพอดี ที่ไม่น้อยเกินไป และไม่มากเกินไป โดยไม่เบียดเบียนตนเองและผู้อื่น เช่น การผลิตและการบริโภคที่อยู่ในระดับพอประมาณ
- **ความมีเหตุผล** หมายถึง การตัดสินใจเกี่ยวกับระดับของความพอเพียงนั้น จะต้องเป็นไปอย่างมีเหตุผล โดยพิจารณาจากเหตุปัจจัยที่เกี่ยวข้องตลอดจนคำนึงถึงผลที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากการกระทำนั้น ๆ อย่างรอบคอบ
- **การมีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว** หมายถึง การเตรียมตัวให้พร้อมรับผลกระทบและการเปลี่ยนแปลงด้านต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นโดยคำนึงถึงความเป็นไปได้ของสถานการณ์ต่าง ๆ ที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในอนาคตทั้งใกล้และไกล

๑๕
เศรษฐกิจพอเพียง
Focus?

๑. **กรอบแนวคิด** เป็นปรัชญาที่ชี้แนะแนวทางการดำรงอยู่และปฏิบัติตนในทางที่ควรจะเป็น โดยมีพื้นฐานมาจากวิถีชีวิตดั้งเดิมของสังคมไทย สามารถนำมาประยุกต์ใช้ได้ตลอดเวลา และเป็นการมองโลกเชิงระบบที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา มุ่งเน้นการรอดพ้นจากภัย และวิกฤต เพื่อความมั่นคงและความยั่งยืนของการพัฒนา

๒. **คุณลักษณะ** เศรษฐกิจพอเพียงสามารถนำมาประยุกต์ใช้กับการปฏิบัติตนได้ในทุกระดับ โดยเน้นการปฏิบัติบนทางสายกลาง และการพัฒนาอย่างเป็นขั้นตอน

๔. **เงื่อนไข** การตัดสินใจและการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ให้อยู่ในระดับพอเพียงนั้น ต้องอาศัยทั้งความรู้ และคุณธรรมเป็นพื้นฐาน กล่าวคือ

- **เงื่อนไขความรู้** ประกอบด้วย ความรอบรู้เกี่ยวกับวิชาการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องอย่างรอบด้าน ความรอบคอบที่จะนำความรู้เหล่านั้นมาพิจารณาให้เชื่อมโยงกัน เพื่อประกอบการวางแผน และความระมัดระวังในขั้นปฏิบัติ
- **เงื่อนไขคุณธรรม** ที่จะต้องเสริมสร้างประกอบด้วย มีความตระหนักในคุณธรรม มีความซื่อสัตย์สุจริต และมีความอดทน มีความเพียร ใช้สติปัญญาในการดำเนินชีวิต

๑๖
เศรษฐกิจพอเพียง
Focus?

๕. แนวทางปฏิบัติ/ผลที่คาดว่าจะได้รับ
จากการนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้
คือ การพัฒนาที่สมดุลและยั่งยืน พร้อมรับต่อการ
เปลี่ยนแปลงในทุกด้าน ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม
สิ่งแวดล้อม ความรู้และเทคโนโลยี

๔๔

ถ้าไม่มีเศรษฐกิจพอเพียง เราใช้เงิน...
จะหมดลง จะทำอะไรได้, ที่ต้องได้ใช้เงินต้องเสียเงิน,
...หากมีเศรษฐกิจพอเพียงเงินไม่ใช้ที่
ถ้าเรามีเครื่องเงินใช้ ก็ใช้เงินใช้
หรือเงินใช้ไปเราว่า นี่ก็เงินใช้
คือมีการที่จะใช้เงินใช้เงิน,
...ฉะนั้นเศรษฐกิจพอเพียงนี้ ก็เป็นเงินมา
แต่จะบอกว่าเศรษฐกิจพอเพียงนี้
ให้พอเพียงเพราะตัวเองเรื่องเงินใช้ มีเงินใช้ทำไม่ได้,
จะต้องใช้เงินใช้เงิน ใช้เงินใช้เงิน,
.....พอเพียงในทุกระดับนี้ คือได้สามารถใช้เงินใช้เงินได้.

๙๙

พระราชดำริเนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา ๗๖ ปี ๕ ธันวาคม ๒๕๕๑

